

[Per Federspiel.]

hvis opførelse en arbejdsstyrke på henved 500 mand skal være beskæftiget et par år, og hvor der derfor må regnes med en permanent stationering af i hvert tilfælde et halvt hundrede mand amerikansk militærpersonale og teknikere. Det er indlysende, at den himmelvide forskel i levestandard og livsførelse, der her vil være tale om mellem på den ene side den grønlandske befolkning og på den anden side de højt udviklede fremmede, må sætte sig chokerende spor til skade for den fastboende befolkning. Det står uimodsagt, at anlæggene, navnlig kloakeringen, vil fordrive sælerne fra området og derved berøve de 200-300 grønlandere i Kulusuk deres eksistensmulighed, og det er vel mere end sandsynligt, at virkningerne vil brede sig til hele Angmagssalikdistriktet.

Nu er der jo tusinder af kilometer ubeboede kyststrækninger i Østgrønland, og det må derfor forekomme ufatteligt, at man ikke ved blot nogenlunde forudseenhed ved placeringen af den ubestrideligt nødvendige kæde af radarstationer havde kunnet gå uden om Angmagssalikdistriktet, hvor det er blevet oplyst at betingelserne for radiomodtagelse er betydeligt ringere end længere nordpå. Det vil have interesse at få at vide, om disse muligheder har været undersøgt og forhandlet i tide med amerikanske myndigheder, som ifølge traktaten om det grønlandske forsvar af 1951 er bundet til at vise de hensyn over for den grønlandske befolkning, som den danske regering måtte anse for nødvendige. Der er ikke nogen som helst grund til at tro, at disse hensyn ikke ville blive vist, hvis de blev fremført.

Begrundelsen for mit spørgsmål til den højtærede minister for Grønland er derfor nu at få klarlagt, hvilket jeg i øvrigt mener ministeren for længst burde have gjort over for tinget eller over for tingets Grønlandsudvalg, om der er tungtvejende grunde, som hidtil ikke er oplyst, der har kunnet motivere, at radarstationen netop blev placeret på dette sted, og mit spørgsmål til ministeren går derfor ud på følgende:

om ministeren finder det hensigtsmæssigt og stemmende med grundsætningen i artikel 6 i overenskomsten af 1951 om Grønlands forsvar, at en radarstation anlægges i Angmagssalikdistriktet i umiddelbar nærhed af bopladsen Kulusuk, og hvilke skridt ministeren i benægtende fald agter at tage til en ændring af dette forhold.

Ministeren for Grønland (Lindberg): I anledning af det ærede medlems spørgsmål skal jeg oplyse, at den pågældende radarstation, som skal opføres på Kulusuk i Grønland, opføres efter en aftale mellem den danske og den amerikanske regering på grundlag af overenskomsten af 1951 om Grønlands forsvar.

Ved de forhandlinger, som sidste vinter gik forud for aftalen om at bygge radarstationen, blev det fra dansk side stærkt understreget, at vi altid helst så sådanne stationer placeret så langt fra beboede steder som muligt, og fra amerikanernes side blev det fremhævet, at de principielt var enige med os heri, men at det i nærværende tilfælde ikke var muligt at placere denne station andre steder end på Kulusuk-øen. Dette resultat var man kommet til efter undersøgelser, som havde stået på i to år efter forudgående dansk tilladelse. Da der efter det oplyste bliver ca. 10 km, altså ikke et par kilometer, som det ærede medlem hr. Per Federspiel sagde, fra bopladsen til stationen, da denne bygges på et 400 m højt fjeld og derfor bliver overordentlig let at isolere, og da der knytter sig meget stor forsvarsmæssig interesse for NATO til stationen, blev der fra dansk side givet tilladelse til opførelsen under forbehold af landsrådets godkendelse. En sådan godkendelse er givet.

Medens man må gå ud fra, at stationen som sådan ikke kan få nogen væsentlig indflydelse på bopladsens befolkning eller på erhvervet deroppe, kan man måske ikke sige det samme om den byggeplads, som midlertidigt er indrettet nede på kysten, hvor flere hundrede danske arbej-